

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 , ΠΕΙΡΑΙΑΣ,Τ.Κ.18532 -- ΤΗΛ. 210-4224752

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2017
ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. «Πολιτικός σχηματισμός μικρότερης απήχησης που συγκροτήθηκε στην Εθνοσυνέλευση του 1862-4. Οι Εκλεκτικοί ήταν μια ετερόκλητη παράταξη...σταθερές κυβερνήσεις» (σελ. 77)

β. «Το 1909 συντελείται μια τομή στην πολιτική ιστορία της Ελλάδας...τα αιτήματά του μέσω της Βουλής» (σελ. 86-7) και «Στις 15 Μαρτίου 1910... τις επιδιώξεις του.» (σελ.88)

γ. «Τον Ιούνιο του 1914 ιδρύθηκε μία Μικτή Επιτροπή που θα ρύθμιζε... Οκτώβριο του 1914» (σελ. 139) και «Με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης της Λοζάνης... της ακίνητης περιουσίας των ανταλλαξιμών.» (σελ 151-2)

ΘΕΜΑ Α2

α.2 / β.6/ γ.1 / δ.5/ ε.4

ΘΕΜΑ Β1

α. «Στη δεκαετία του 1880 τα κόμματα ήταν αρκετά πιο συγκροτημένα... στα συμφέροντα κάθε κοινωνικής ομάδας» (σελ. 82)

β. «Για την επιλογή των υποψηφίων βουλευτών... εξυπηρετήσεις» (σελ.82) και «Οι υποψήφιοι βουλευτές προέρχονταν αποκλειστικά...δημόσιοι υπάλληλοι» (σελ. 84)

ΘΕΜΑ Β2

α. «Τις αντικειμενικές συνθήκες. Η ΕΑΠ διέκρινε την αποκατάσταση... αντί εργατικού προλεταριάτου» (σελ. 154)

β. «Εξάλλου, δόθηκε προτεραιότητα στην εγκατάσταση των προσφύγων... έτσι εποικίζονταν παραμεθόριες περιοχές» (σελ. 154)

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

α.

Σχολικό βιβλίο: «Δυο μεγάλα εξωτερικά γεγονότα... νέα Προσωρινή Κυβέρνηση της Κρήτης» (σελ. 216-217)

Στοιχεία πηγών: ΚΕΙΜΕΝΟ Α : Στην χειρόγραφη προκήρυξη του Ε. Βενιζέλου στις 22 Σεπτεμβρίου 1908, ο Βενιζέλος απευθύνεται στους Κρήτες αναφερόμενος στην ανακήρυξη της Βουλγαρίας σε βασίλειο και στην ανάγκη κήρυξης της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα . Καλεί σε άοπλη συγκέντρωση των συμπατριωτών του την επόμενη μέρα στα Χανιά έως τις 2 μ.μ.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β: Διάγγελμα της Κυβερνήσεως της Κρήτης : Αναφέρεται ως ιερό καθήκον και του λαού και της Κυβέρνησης να λύσει τον τελευταίο δεσμό που εμπόδιζε την πλήρη ανεξαρτησία της Κρήτης και την κήρυξη της ένωσης με την Ελλάδα. Όλα τα εμπόδια ξεπεράστηκαν μετά την ανακήρυξη της Βουλγαρίας σε ανεξάρτητο βασίλειο και την προσάρτηση της Βοσνίας και της Ερζεγοβίνης στην Αυστροουγγαρία. Τονίζεται η ανάγκη να ανταποκρίνεται αντάξια στο μεγάλο βήμα που επιτελέστηκε , να τηρήσουν με ζήλο τη δημόσια τάξη και να περιφρουρήσουν με πατρική μέριμνα τα συμφέροντα των συμπατριωτών τους Μουσουλμάνων. Υπογραμμίζεται η ακράδαντη πεποίθηση ότι ο Κρητικός λαός θα αντεπεξέλθει αξίως στο μεγάλο καθήκον.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ: Με το ψήφισμα της 24^{ης} Σεπτεμβρίου 1908, η Κυβέρνηση της Κρήτης κήρυσσε την ανεξαρτησία και την ένωση του νησιού με την Ελλάδα. Δίνεται εντολή στις Αρχές της νήσου, σύμφωνα με το ψήφισμα αυτό, να εξακολουθήσουν να ασκούν τα καθήκοντα της υπηρεσίας τους.

β.

Σχολικό βιβλίο: « Παρά τις έντονες διαμαρτυρίες της Τουρκίας, οι Μεγάλες Δυνάμεις... το οποίο απέκοψε τον ιστό της.» (σελ. 218)

Στοιχεία πηγών: ΚΕΙΜΕΝΟ Δ: Σύμφωνα με το παράθεμα του Κ. Σβολόπουλου, υπογραμμίζεται ότι η αντίδραση των Μεγάλων Δυνάμεων απέναντι στις επαναστατικές ενέργειες των Κρητών δεν ήταν απόλυτα αρνητική. Ήταν υπέρ μιας ευμενούς συζήτησης του ζητήματος με την Τουρκία με τον όρο να διατηρηθεί η τάξη στη νήσο και να εξασφαλιστεί η προστασία του μουσουλμανικού πληθυσμού. Οι Νεότουρκοι εθνικιστές μετά τα εξωτερικά γεγονότα της Βουλγαρίας και της Αυστροουγγαρίας επιδίωκαν μια πρώτη διπλωματική επιτυχία στην ματαίωση της ενωτικής λύσης. Οι παρατεταμένες διαπραγματεύσεις μαρτυρούσαν την αρχική επιφυλακτικότητα και τη μετέπειτα υπαναχώρηση των προστάτιδων Δυνάμεων. Σε αυτό το σημείο, η Τουρκία ζήτησε την πλήρη διευκρίνιση των ευρωπαϊκών προθέσεων.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις έμειναν πιστές στην απόφαση να αποσύρουν από τη νήσο τα υπόλοιπα στρατεύματά τους με την εξαγγελία της σταθερής τους πρόθεσης να προστατεύσουν σε περίπτωση ανάγκης τη μουσουλμανική μειονότητα και να διαφυλάξουν την έννομη τάξη και τα επικυριαρχικά δικαιώματα του σουλτάνου.

ΘΕΜΑ Δ1

α.

Σχολικό βιβλίο: «Στη διάρκεια του 18^{ου} αιώνα, παρατηρήθηκε σημαντική... να εκμεταλλευτούν οι Έλληνες» (σελ. 20) => ΣΗΜΕΙΩΣΗ: ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΤΕΘΕΙ ΩΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΑ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΓΙΝΕΙ Η ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΖΗΤΟΥΜΕΝΑ.

και

« Ακολούθησαν δύσκολα χρόνια... γνώση των ναυτικών υποθέσεων» (σελ 20)

και

«Στη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα... ναυσιπλοΐα στις ελληνικές θάλασσες» (σελ. 21)

Στοιχεία πηγών: ΚΕΙΜΕΝΟ Α: Κατά τη διάρκεια της Επανάστασης καταστράφηκε μεγάλο ποσοστό των πλοίων αλλά περισώθηκε ένας ισχυρός πυρήνας.

Η Ύδρα και οι Σπέτσες έχασαν ένα μεγάλο ποσοστό του εμπορικού τους ναυτικού, όμως στο τέλος του αγώνα η Ύδρα διέθετε ακόμα 100 πλοία συνολικής χωρητικότητας 10.240 τόνων και οι Σπέτσες 50 πλοία 10.324 τόνων , όλα 30 τόνων και πάνω. Με την αποκατάσταση της ειρήνης παρατηρούμε ίδρυση νέων ναυπηγείων σε πολλά νησιά και λιμάνια και η ναυπηγική αναδεικνύεται σε μια από τις σημαντικότερες βιομηχανίες του νεοσύστατου κράτους.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β: Το Γαλαξίδι αναδεικνύεται σε κύριο ναυτιλιακό κέντρο της δυτικής Ελλάδας. Με μια εντυπωσιακή οικονομική άνθηση πενταπλασιάζει τον στόλο του μέσα σε μια τριακονταετία (1840-1870). Το 1870 διαθέτει 320 μεγάλα ιστιοφόρα και σχεδόν ανταγωνίζεται τη Σύρο που διαθέτει 700 ιστιοφόρα. Αποτελεί το κύριο ναυπηγικό κέντρο της δυτικής Ελλάδας και στηρίζει την ανάπτυξη του στην παραγωγή και εκμετάλλευση ιστιοφόρων.

Εκτός από το Γαλαξίδι και τη Σύρο που επιδεικνύουν μια μεγάλη αύξηση των ιστιοφόρων τους μεταξύ 1840-1870, άλλα ναυτικά κέντρα , όπως οι Σπέτσες αυξάνουν από 26 ιστιοφόρα το 1840 σε 211 το 1870. Ακολουθούν η Ύδρα με 24 ιστιοφόρα το 1840 σε 119 το 1870 και , τέλος, ο Πειραιάς από 1 ιστιοφόρο το 1840 σε 49 το 1870.

Ο Πειραιάς υπήρξε επίσης ένα από τα κύρια εμπορικά κέντρα με τα πιο δραστήρια ναυπηγεία.

β.

Σχολικό βιβλίο: «Στο ελληνικό κράτος , στη θέση των παλιών κέντρων που παρήκμασαν... και αργότερα στην Αίγυπτο.»

Στοιχεία πηγών: ΚΕΙΜΕΝΟ Γ: Σε όλη την περίοδο της ακμής της , στη Σύρο το διαμετακομιστικό εμπόριο αποτέλεσε την πρώτιστη οικονομική δραστηριότητα .

Στο συνολικό εμπόριο της πόλης σημαντική συμμετοχή είχαν και οι εισαγωγές που σαφώς υπερτερούσαν των εξαγωγών από τους Συριανούς εμπόρους. Η Σύρος αποτέλεσε την αγορά διοχέτευσης των δυτικών και ανατολικών προϊόντων προς την Ανατολή και τη Δύση και τον τόπο

εισόδου των εξωτερικών αγαθών προς την ελληνική ενδοχώρα. Τα παραγγελθέντα εμπορεύματα έρχονταν στη Σύρο και κατετίθεντο στην αποθήκη διαμετακόμισης (transit).

Το ναυπηγείο ήταν ένας από τους ζωτικότερους τομείς της τοπικής οικονομίας και η δραστηριότητά του οφειλόταν στην παρουσία Ψαριανών και Χίων ναυπηγών, οι οποίοι συνοδεύονταν από ένα πολυάριθμο ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Το εργαζόμενο προσωπικό ανέρχονταν σε πάνω από 1.000 άτομα και αν συγκρίνουμε ότι ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ερμούπολης το 1850 ήταν 7.650 άτομα, καταλαβαίνουμε πόσο μεγάλη σπουδαιότητα είχαν οι ναυπηγικές θέσεις εργασίας στη Σύρο.

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ ΑΝΝΑ
ΚΟΤΣΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ
ΓΑΒΡΙΑΛΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ